

STENOGRAMA
ședinței solemne a Senatului din 10 septembrie 2020

SUMAR

1.	Ședința solemnă consacrată marcării a 30 de ani de existență postdecembristă a Senatului.	2
----	---	---

S T E N O G R A M A
ședinței solemne a Senatului din 10 septembrie 2020

Ședința a început la ora 12.08.

Domnul Robert-Marius Cazanciuc:

Stimați colegi, bine v-am regăsit!

Distinși invitați,

Doamnelor și domnilor senatori,

Declar deschisă ședința solemnă consacrată marcării a 30 de ani de existență postdecembristă a Senatului României.

Vă rog să vă pregătiți pentru intonarea imnului național.

(Se intonează imnul național.)

Distinși invitați,

Doamnelor și domnilor,

Am deosebita plăcere și onoare să prezidez această ședință solemnă în cadrul căreia marcăm 30 de ani de existență postdecembristă a Senatului României alături de foști și actuali membri ai Camerei superioare a Parlamentului.

Dați-mi voie să mă adresez distinsei audiențe.

Stimați invitați,

Dragi colegi,

Este un privilegiu și o deosebită onoare să deschid această ședință solemnă consacrată marcării a 30 de ani de existență postdecembristă a Senatului României și să mă adresez dumneavoastră, președinți ai Senatului, președinți de comisii, foști și actuali senatori.

Cele trei decenii pe care le sărbătorim astăzi au trecut parcă într-o clipă, sunt convins că spuneți mulți dintre dumneavoastră acest lucru.

Acum trei decenii, Senatul își relua activitatea după întreruperea cauzată de comunism. Tânăra democrație românească a trebuit să-și construiască și să-și consolideze instituțiile.

Nu a fost ușor, dar în cazul Senatului nici foarte greu, pentru că aveam în spate un trecut fabulos la care ne-am putut raporta. De la Corpul Ponderator instituit de Alexandru Ioan Cuza ca factor de echilibru între puterile statului, Senatul avea să devină un reper de bază al stătalității românești odată cu actul fundamental din 1866, consolidat apoi în urma schimbărilor constituționale din perioada interbelică.

După Revoluția din 1989, noi – și cei de aici – am avut șansa să continuăm această istorie. Sunt clipa celor 30 de ani pe care îi sărbătorim astăzi.

Stimați invitați,

Trăim vremuri în care, de multe ori, speranțele oamenilor sunt înlocuite de teamă și neîncredere. Avem de multe ori sentimentul că trebuie să ne ponderăm visele și năzuințele. Cred că acest lucru nu trebuie să se întâmple. La 30 de ani de la Revoluția română, nu trebuie să abandonăm nimic din libertatea pe care românii au câștigat-o în urmă cu 30 de ani. Avem libertatea inclusiv de a da contur speranței în ziua de astăzi.

Mă bucur că am reușit, chiar în acest format, cu multe constrângeri, să ne reunim astăzi în plenul Senatului. Chiar în acest context complicat, Senatul a continuat să-și afirme profilul de apărător al drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor.

În cei 30 de ani de existență postdecembristă, Senatul a reușit să aducă în spațiul nostru public firescul dezbaterii parlamentare. Știți foarte bine că nu este ușor, uneori, aproape chiar imposibil, să ajungi la un acord politic. Ați mijlocit de la tribuna Senatului ca vocile și opiniile politice să fie auzite, iar, în urma dezbaterilor, să fie adoptată cea mai adecvată soluție.

Vă mulțumesc pentru acest lucru.

Onorați invitați,

Senatul, pe care-l sărbătorim astăzi, a fost și este un punct de stabilitate, un factor de echilibru al României, garant al Constituției țării. Activității de legiferare i s-a adăugat în cei 30 de ani pe care-i sărbătorim astăzi și diplomația parlamentară prin intermediul căreia Senatul a sprijinit în mod constant interesele statului român.

Fără îndoială că trăiți sentimente de nostalgie. Sunt convins că aveți fiecare dintre dumneavoastră amintiri prețioase pe care le veți evoca astăzi. Sunt amintiri care trebuie transmise mai departe, trebuie să le strângem, trebuie să le prețuim, pentru că sunt parte a identității noastre.

Dragi invitați,

Am încercat să rezum în câteva cuvinte un capitol de istorie. Este o istorie care înseamnă mai mult decât povestea dintre copertile unei cărți. Ea ne însoțește astăzi și ne ghidează în viitor. Cei care suntem aici avem privilegiul și onoarea să fim nu doar trăitori, ci făuritori ai istoriei.

Democrația pe care am câștigat-o acum 30 de ani este un sistem viu care trebuie menținut și întreținut neîncetat. Parlamentarismul, dezbaterea pentru găsirea celui mai bun rezultat reprezintă energia supremă a democrației. Dumneavoastră știți foarte bine acest lucru.

Democrația nu este un punct terminus este o cale pe care trebuie să pășim cu grijă mereu atenți la năzuințele și speranțele celor care ne trimit aici să-i reprezentăm. Ați fost, suntem parte a unui demers pe care avem obligația să-l îmbunătățim continuu în folosul oamenilor.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Stimați colegi,

Ședința de astăzi este prezidată de președinte...(*Neinteligibil.*) Robert Cazanciuc, ajutat de domnii senatori Cristian Dumitrescu, președintele Comisiei de politică externă, și decanul de mandate al senatorilor de astăzi, de asemenea, domnul secretar George Dircă, la primul mandat de senator.

Dați-mi voie în continuare să-l invit la microfon pe domnul Cristian Dumitrescu.

Domnul Cristian-Sorin Dumitrescu:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Am vrut să vorbesc cu..., dar mi-am adus aminte ce spunea regretatul senator Adrian Păunescu când a fost întrebat de ce nu poartă cravată. Și el a răspuns: „Sunt poet și poeții totdeauna s-au simțit cu ștreangul la gât atunci când aveau ceva în jurul gâtului.” Iar pe noi, parlamentarii, a vorbi cu ceva la gură cred că este ceva care nu ne caracterizează, deci fac această încălcare a protocolului și am să mă adresez dumneavoastră în acest moment deosebit.

Domnule președinte al Senatului Robert Cazanciuc,

Domnilor președinți,

Doamnelor și domnilor senatori,

Astăzi sărbătorim 30 de ani de când a fost reînființat Senatul României. A fost reînființat după ce timp de 45 de ani, în mod samavolnic, regimul comunist a desființat această instituție.

Doamnelor și domnilor senatori,

Astăzi, când ne aflăm în cadrul acestei ședințe solemne, cred că avem obligația să ne reamintim câteva momente semnificative din parcursul acestor 30 de ani, pe care această instituție, Senatul României, instituție care a luat naștere în urmă cu 156 de ani, ca urmare a reformelor lui Alexandru Ioan Cuza în cadrul bicameralismului românesc, și care a devenit unul dintre cele mai vechi Senate din Europa în ziua de astăzi... Pentru că eu cred că trebuie să reiterăm câteva din momentele semnificative ale acestor 30 de ani. Cineva spunea că 30 de ani de acum, de fapt, spunea că un secol... Secolul XX a fost un secol foarte scurt, pentru că a fost condensat.

Acești 30 de ani au fost probabil cât 50 de ani sau 60 de ani de viață politică normală, pentru că trebuie să ne reamintim prima sesiune a acestui Legislativ, prima legislatură, atunci când el a fost constituantă și a fost adoptată Constituția în 1991.

Nu putem să uităm efortul legislativ uriaș, care a fost acela de a adopta și a modifica o legislație pentru a pune-o în concordanță cu perioada de tranziție și cu edificarea statului democratic modern și a economiei de piață. Nu putem să uităm că a fost un efort legislativ fantastic, acela de a adopta în regim de urgență și corect, făcând legislația acquis-ului comunitar, fără de care România nu putea intra în modernitate și nu putea să acceadă în Uniunea Europeană.

Să ne amintim de faptul că am modificat, din nou, Constituția în 2003. Să ne amintim activitatea Senatului când ne-am mutat din Sala „Omnia” în acest Palat al Parlamentului, domnule președinte Văcăroiu. Să ne amintim, de asemenea, de multe alte momente: 150 de ani de existență a Senatului României. Câte Senate din Europa au putut să-și sărbătorească această cifră atât de generoasă?

De asemenea, am avut în această sală și în sălile Senatului de curând un eveniment, Președinția rotativă a Consiliului Uniunii Europene, unde România a dat examenul deplinei maturități politice, de democrație și de conștiință. Ne amintim cu plăcere și ne amintim cu respect de ceea ce a făcut Senatul României ca instituție și senatorii săi, răspunzând cu demnitate, curaj și cu enorm de multă muncă la toate aceste provocări.

Sunt convins că președinții Senatului, eminenții președinți ai Senatului, prezenți aici în sală, în alocuțiunile lor se vor referi la acest parcurs, pentru că este parcursul la care au fost contribuitori direcți și au, probabil, multe de spus.

Doamnelor și domnilor senatori,

Vreau să fiu în asentimentul dumneavoastră și să îmi exprim solidaritatea și susținerea mea față de președintele Robert Cazanciuc care a avut inițiativa acestei manifestări. Pentru că nu puteam să lăsăm un astfel de moment să treacă, chiar în condițiile deosebite de astăzi, fără să-l marcăm într-un mod care să țină de demnitatea și de respectul pe care fiecare nu dintre noi, fiecare cetățean al acestei țări trebuie să le aibă față de această instituție fundamentală a statului român, care este, a fost și va fi. Ca și bicameralismul, toate încercările pe care am uitat să le menționez, că, poate, acest lucru ar fi trebuit să-l spun, au fost făcute ca să ne reîntoarcem la o formulă unicamerală, care nu ține nici de tradiția noastră de gintă latină, nu ține nici de tradiția noastră politică și nu ține nici de istoria noastră care, totdeauna, a fost într-un sistem bicameral.

Doamnelor și domnilor,

Vreau să închei prin a-mi exprima bucuria și emoția să revăd atâtea figuri de foști președinți ai acestei instituții care sunt aici prezenți, față de prezența colegilor din primul Legislativ, care au făcut un efort extraordinar și sunt prezenți aici și să-mi exprim convingerea că acest moment va fi unul din acele momente care reprezintă o piatră de temelie la ceea ce înseamnă prestigiu pe care trebuie să-l aibă hemiciclul Senatului român în cadrul instituțiilor statului nostru, care reprezintă dovada vie că

Senatul României are o contribuție decisivă la ceea ce înseamnă democrația în această țară și modernitatea României.

Mă bucur să vă văd. Vă urez multă sănătate și succes lucrărilor acestei ședinței solemne și să auzim numai de bine!

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Robert-Marius Cazanciuc:

Mulțumesc domnului senator Cristian Dumitrescu.

N-ați încălcat nicio regulă. Suntem la o distanță suficient de mare, așa fel încât să nu fie nimeni pus în pericol.

Oricum, nu cred că dumneavoastră puteți pune în pericol pe cineva. Nu sunteți chiar așa de fioros.

Domnul Cristian-Sorin Dumitrescu:

Nu se știe. Nu se știe. Ia întrebați-i pe colegii mai vechi.

Domnul Robert-Marius Cazanciuc:

Stimați invitați,

În continuare, vom asculta intervențiile președinților Senatului din perioada postdecembristă.

Pentru început are cuvântul domnul Petre Roman, președintele Senatului în perioada 1996 – 1999.

Domnule Roman, vă rog, microfonul central.

Domnul Petre Roman – fost președinte al Senatului României:

Vă mulțumesc.

Domnule președinte,

Domnilor președinți,

Doamnelor senatoare și domnilor senatori,

Am ales să vă prezint câteva momente din istoria veche a Senatului, momente care eu cred că sunt cu o excepțională semnificație pentru ziua de astăzi și care, așa cum e lesne să vă dați seama, în continuare, atestă calitatea absolut remarcabilă a actului democratic din Senatul României.

Primul moment este 9 mai 1877. În 9 mai 1877 în ședința Senatului s-a adoptat moțiunea, din care citez: „Senatul, luând act de pozițiunea făcută României de Imperiul Otoman, consideră statul român independent și invită pe guvern a lucra ca independența ei să fie recunoscută și garantată de marile Puteri europene, a căror dreptate și sprijin au contribuit în tot timpul la dezvoltarea României.”

În aceeași zi, principele Carol trimite o scrisoare Senatului din care citez: „Proclamarea independenței n-a făcut poate impresie plăcută Cabinetelor europene, deoarece noi ne-am luat azi, singuri, ceea ce, probabil, voiau alții să ne dea mai târziu, iară tocmai asta voiam noi să prevenim.”

Și în aceeași zi, I. C. Brătianu zice: „O independență obținută prin favoarea unui stat străin ar fi creat o primejdie reală, o Românie dependentă în continuare de voința și bunăvoința acelui stat.”

În aceeași zi, tot în Senatul României, s-a votat instituirea decorațiunii, cum se spunea, Ordinului „Steaua României”. A fost o luptă foarte aprigă între Camera Deputaților și Senat, pentru că în Camera Deputaților era o majoritate consistentă care cerea ca acest ordin să fie înființat numai pentru militari, în timp ce Senatul voia ca să fie și pentru civili. Și până la urmă, punctul de vedere al Senatului a fost prevalent. Dar în același timp Senatul României dorea și prevedea că numărul membrilor ordinului era limitat la 1 000, dintre care 500 de Cavaleri, 300 de Ofițeri, 120 de Comandanți, 60 de Mari Ofițeri și 20 de Mari Cruci.

În 1880, se înregistrează tot în Senatul României un act de care... vedeți imediat, de o extraordinară importanță, răscumpărarea căilor ferate. Circa 1 000 de kilometri de cale ferată erau în mâinile unor companii germane. În România, și în Senat, și în Parlament, toată clasa politică ajunsese la concluzia a ceea ce s-a numit: necesitatea vitală a naționalizării sistemului de căi ferate din România. Nimeni nu mai vrea să dea înapoi de la acest lucru. Dar cancelarul Germaniei era Bismarck, iar Bismarck cerea în cel mai bun caz o răscumpărare.

Și într-adevăr Senatul a votat 209 milioane 820 de mii de lei care vor fi destinate pentru preschimbarea acțiunilor. Țin să vă spun că asta era o sumă mare cam la vremea... un leu 1880 înseamnă spre 28 – 30 de lei astăzi. A fost după aceea o luptă politică sinistă, pentru că cei care au reușit această chestiune s-au dus la Londra, au făcut preschimbări, în fine, au reușit această cumpărare/răscumpărare, au fost acuzați de hoție, de corupție, de tot ce vreți, pentru ca după ce s-a finalizat tranzacția, Spiru Haret a făcut o evaluare și a constatat că statul român făcuse o economie de 32 de milioane de lei față de cât prevăzuse. Numai după aceea Bismarck, numai după ce... (*Neinteligibil.*) Bismarck a propus, deci după aceea, a propus Angliei și Franței să recunoască independența României, notificarea respectivă fiind adusă la cunoștința Guvernului român, simultan, de către cele trei mari puteri la 8 februarie 1880.

Al treilea moment este așa-numita chestiune a Dunării. Conform Tratatului de la Berlin, e vorba de 1881, se instituia o Comisie europeană a Dunării pentru porțiunea de la Porțile de Fier până la vărsare. Austro-Ungaria era furioasă pe faptul că pierde controlul căii de comunicație comerciale și a pus în mișcare toată influența sa și a propus ca să se creeze o comisie mixtă în care ea să joace rolul principal. Și în Senatul României, din partea liberalilor, din partea Guvernului Brătianu, Vasile Boerescu spune: „Neplăcută și periculoasă pozițiune pentru orice stat, mai ales pentru noi, românii, care formăm un stat june la marginile Europei Orientale și pe când cel din urmă cuvânt nu s-a zis încă

în chestiunea acestui Orient. Și Dumnezeu știe ce eventualități ne mai rezervă viitorul.” Ședința din 22 mai 1881.

Al patrulea episod este unul dureros, adică cu un deznodământ fericit, dar dacă stai să te gândești când s-a făcut... E vorba de anul 1882. La inițiativa lui C.A Rosetti în Senatul României se adoptă Legea pentru tocmelile de lucrări agricole și executarea lor. Și acum, țineți-vă bine, abia atunci, 1882, țăranilor li se acordă două zile pe săptămână, vineri și sâmbătă, țăranului plugar, pentru propriile sale lucrări agricole. Două zile pe săptămână, în 1882. Asta vorbește totuși...

Ultimul moment este cel care privește libertatea presei. Și aici sunt niște surprize interesante. Dezbaterile a fost despre o deplină libertate a presei în viziunea lui C. A. Rosetti. El prevedea ca toate delictele politice și de presă să fie judecate de jurați, mult mai îngăduitori cu delictele de presă și nu de tribunalele ordinare, mai ușor influențabile de către autorități.

Senatul a votat în unanimitate un amendament prin care se spune: „Delictele de presă se judecă de jurați, afară de acelea care se comit în contra persoanei regelui și a membrilor familiei regale, precum și a suveranilor statelor străine.” Ei bine, în realitate, în realitate, prevederile din Constituția română referitoare la libertatea presei erau dintre cele mai înaintate din Europa. Și sunt și astăzi. Se garantează tuturor, citez: „libertatea de a comunica și publica ideile și opiniile lor prin grai, prin scris și prin presă”.

Se interzicea instituirea vreunei legi excepționale în această materie, precum și înființarea cenzurii sau a altor măsuri preventive. Se menționa că nu este nevoie de nicio autorizație prealabilă pentru apariția oricărei publicațiuni și era cu desăvârșire oprită suprimarea sau suspendarea vreunui ziar sau publicațiuni. Presa nu putea fi pusă sub regimul avertismentelor, iar arestul preventiv în materie de presă era cu desăvârșire interzis.

Iată că Senatul a făcut niște lucruri foarte interesante de-a lungul timpului și sunt convins că va mai face.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Robert-Marius Cazanciuc:

Mulțumim domnului Petre Roman.

Avem sentimentul că nu avem răgaz pentru a ne mai duce și în istoria nu foarte îndepărtată a noastră. Discutam în această perioadă tulbură a noastră că, dincolo de ceea ce a fost începutul Senatului sau perioada interbelică, care pare așa, uneori, un reper de democrație pentru noi, deși a fost o perioadă foarte tulbură, noi ne amintim cu plăcere, cel puțin cei mai tineri, de dezbaterile parlamentare din anii '90. Nu trebuie să căutăm repere de dezbateri parlamentară neapărat în interbelic. Mă uitam pe dezbaterile pentru Constituantă: suculente, consistente, cu foarte multă

pasiune. Ne lipsește în această perioadă parcă, uneori, pasiunea din dezbaterile parlamentare, dar să sperăm că, odată ce va trece această furie – pe care o vom înțelege la un moment dat –, o să revină la tribuna Parlamentului și bucuria dezbaterii parlamentare.

Îl invit, în continuare, la microfonul central, pe domnul președinte Nicolae Văcăroiu, cel mai lung mandat de președinte al Senatului.

Domnul Nicolae Văcăroiu – fost președinte al Senatului României:

Domnule președinte Robert Cazanciuc,

Domnilor președinți ai Senatului,

Stimați colegi senatori,

Este pentru mine o mare satisfacție să fiu astăzi prezent la acest ceas aniversar: 30 de ani de la reînființarea Senatului României. Am fost părtaș acestei perioade pe parcursul a trei mandate de senator – din care două în calitate de președinte al Senatului – și pot să vă spun, fără să greșesc, că Senatul României a jucat cu adevărat un rol esențial în construcția întregii legislații care să ne permită să spunem că suntem un stat de drept, că suntem un stat democratic.

Sigur că nu totul a fost perfect. Dacă urmărim istoria acestei perioade, au fost și lucruri care nu au mers așa cum am vrut, dar hotărâtor este faptul că, cu adevărat, Camera superioară a Parlamentului a fost un factor de stabilitate, a contribuit la asigurarea unui echilibru în ceea ce privește nu numai activitatea Senatului, ci și în funcționarea separației puterilor în stat. Nu a fost o muncă ușoară. Nu am numărat, dar cred că sunt peste 15-20 000 de legi care au făcut obiectul dezbaterii în comisiile de specialitate și în plenul Senatului pe parcursul celor 30 de ani.

Sigur că mai avem o aniversare, putem spune, Senatul împlinește astăzi 156 de ani de la înființarea lui – 1864, pe timpul domnitorului Alexandru Ioan Cuza. O vârstă serioasă. Nu multe Senate, să știți, în Europa se mândresc cu o astfel de istorie bogată. Sigur, ținând seama și de întreruperea care s-a petrecut pe timpul construcției socialiste, cum se spunea odată.

Mă bucur că sunt aici, pentru că am foarte multe amintiri. Numai dacă v-aș spune câte zile și nopți am pierdut cu colegii mei din Biroul permanent, cu arhitecții, ca să construim această superbă sală. Și putem spune – am fost în multe săli ale Senatelor – că este una dintre cele mai reușite. Ce bățai de cap, cu combinații de marmură, cu candelabre și așa mai departe, scaune, fotolii comode, cu alte cuvinte, crearea condițiilor pentru ca senatorii să-și îndeplinească atribuțiile prevăzute de Constituție și rezultate în urma alegerilor parlamentare.

Sigur că s-au produs pe parcurs și o serie de modificări, în cei 30 de ani, unele, după părerea mea, nu prea reușite. Mă refer în special la modificările cu privire la revizuirea Constituției din 2003. Sunt lucruri care, după părerea mea, vor trebui îndreptate, reanalizate.

Ca să vă dau un exemplu, nu am înțeles niciodată – nici atunci, deși am avut discuții serioase în 2003 – cum poți să prevezi în Constituție aprobarea tacită a unei legi. Mă refer la prima Cameră sesizată. Dacă depășește 45 de zile sau 60 de zile la legile complexe, la coduri, se consideră că legea e adoptată. Cu alte cuvinte, Parlamentul nu și-a făcut datoria! Prima Cameră sesizată a tratat cu indiferență sau a considerat că e prea complicat proiectul de lege să se implice – și mă refer și la implicațiile politice. Nu am întâlnit nicăieri, nicăieri în lume, acolo unde avem de-a face cu sistemul bicameral, o astfel de formulă. Chiar dacă ai prevăzut, să spunem, prin absurd, așa ceva, dar vin cu niște sancțiuni pentru Camera sesizată care în perioada de 45 de zile nu a dezbătut și adoptat legea în plen. Eu cred că vom avea sau veți avea... sau cei care vor fi senatori după alegeri sau deputați să aducă o serie de modificări.

După cum m-a afectat modul în care sunt stabilite atribuțiile în domeniul legiferării între Senat și Camera Deputaților. Camera superioară – și de aia îi spune, se numește superioară – este dată mai ales de faptul că vârsta de a accede în Senat este cea mai ridicată – 33 de ani, față de 23 de ani la Camera Deputaților și față de 35 de ani pentru alegerea președintelui, ceea ce presupune că în Senat avem personalități cu o bogată experiență în diferitele domenii de interes, începând de la justiție, eu știu, economie, calitatea lor de ingineri, economiști și așa mai departe, oameni de cultură, artă. Și bătaia cred că ar trebui dusă, în colaborare cu toate partidele, pentru ca în Senat să între cu adevărat oamenii cei mai dotați, care pot să-și aducă contribuții și pot să facă o analiză serioasă a proiectelor de legi și să aducă modificări care, cu adevărat, să joace un rol în dezvoltarea societății românești.

În fine, ar fi multe de spus, suntem la ceas aniversar, eu vorbesc pentru viitor, pentru că în viitor vor fi o serie de dezbateri pe aceste teme. Sunt și multe lucruri neclare, care au creat confuzii. Nu au fost eliminate nici până astăzi și am asistat la dispute politice care efectiv nu-ți dau nicio satisfacție.

Vă dau un exemplu: numirea de către președinte a prim-ministrului – Constituția e confuză. Ori spui clar: partidul care a câștigat majoritatea în Parlament sau alianța politică care... face propuneri de prim-ministru. Președintele poate să refuze unul, doi, al treilea trebuie să-l aprobe. Așa e democratic. Jocurile astea, cu pierderi de timp, cu trageri de timp în promulgări de legi, cui servesc?

Se spune, pe bună dreptate, că Senatul, prin calitatea oamenilor, este și trebuie să fie și garantul respectării Constituției. Oare, de-a lungul timpului, ne-am îndeplinit acest rol? Păi, asistăm în ziua de astăzi la încălcări ale prevederilor constituționale de neimaginat! Senatul?! Care a fost atitudinea dură de sancționare, de suspendare? Păi, dacă un om cu funcție de demnitate înaltă încalcă Constituția o dată, de două ori, de trei ori și nimeni nu face nimic... Ce exemplu dau celorlalți?

Deci avem puncte... După cum, ca să nu uit, mă uitam recent în Constituție, mi-am adus aminte, în calitate de președinte de Senat, ce discuții dure am avut, faptul că după 17 ani, deci din 2003

până acum, nu am respectat Constituția și să venim cu prevederea care stabilește că litigiile Curții de Conturi se soluționează de secțiile specializate ale instanțelor judecătorești. Au trecut 17 ani! Știți cât a pierdut România în această perioadă? 8,6 miliarde de euro! Intrați pe internet să vedeți toată documentația pe care am lăsat-o acum trei ani, bob cu bob, suma la care fac referire. Cât au recuperat instanțele judecătorești actuale din 8,5 miliarde? Vreo 450 de milioane. Restul sunt acolo. Noi, Senatul, putem să lăsăm lucrurile așa? Dacă nu, înființăm secția jurisdicțională în cadrul Curții de Conturi, așa cum e în Franța, cum e în Portugalia, cum e în Spania.

Și o rugămintă personală, dacă vreți, pentru că au fost momente în care se punea în discuție renunțarea la sistemul bicameral, cu alte cuvinte, desființarea Senatului, să vă reamintesc că în Europa aveam o asociație care se numea Asociația Senatelor din Europa...

Domnul Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu (din sală):

Există, există încă!

Domnul Nicolae Văcăroiu:

E foarte bine. Nu mai știu, că nu am văzut... Ultima manifestare am organizat-o la București, dar probabil că au mai fost și altele.

... fondator fiind președintele... fost președinte al Senatului Franței, domnul Poncelet, în care erau subiecte cu teme. Înainte, în fiecare țară, prin rotație, odată pe an, se întruneau Senatele și dezbăteau probleme de mare actualitate.

Îmi spune domnul Tăriceanu că există. Mă bucur mult. Dar înseamnă că dacă eu, ca spectator, nu am văzut nimic, un mesaj pe un televizor, o dezbatere, organizare... Adică, treaba asta de comunicare trebuie să funcționeze.

Eu nu critic, că am făcut și eu parte din toate astea pe care vi le-am spus, greșelile astea, dar m-aș bucura din toată inima să văd Senatul în forță, să continue să joace cu adevărat rolul esențial în perioada care urmează.

Vă doresc multă sănătate și la mulți ani!

Felicitări domnului președinte, Biroului permanent pentru marcarea acestor 30 de ani de activitate a Senatului României!

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Robert-Marius Cazanciuc:

Mulțumesc domnului președinte Nicolae Văcăroiu.

Având în vedere că Domnia Sa a avut două mandate de președinte, a avut timp dublu de intervenție.

A punctat foarte bine, și ca făuritor al istoriei în anii '90, dar și ca economist. Chestiunea adoptării tacite am luat-o și noi în discuție, și nu de puține ori, că ar trebui, poate, la un moment dat, revizuită, dar va fi revizuită în momentul în care într-adevăr nu o să mai... să spunem, fie nevoie de o asemenea procedură. Probabil, sper, ca în următorul mandat cei care vor veni aici să ajungă la concluzia că nu este nevoie de adoptarea tacită. Asta dacă vom reuși ca, în primă Cameră sesizată, să adoptăm în procedură rezonabilă toate legile.

În continuare, avem invitat pe domnul Mircea Geoană.

Domnia Sa va avea o intervenție video în direct, în momentul de față, de la Bruxelles. Constrângerile legate de pandemie l-au împiedicat să fie alături, cu noi efectiv în sală, dar mulțumesc în mod special domnului președinte Mircea Geoană pentru că a găsit resursele de timp pentru a fi astăzi prezent în direct cu noi.

Domnule președinte Geoană, aveți cuvântul.

Domnul Mircea-Dan Geoană – fost președinte al Senatului României:

Mulțumesc foarte mult, domnule președinte Cazanciuc, pentru invitație.

Domnule președinte Dumitrescu,

Domnilor președinți,

Stimați membri ai Senatului,

Dragi foști colegi și colege,

Dragii mei prieteni,

Aniversăm astăzi un moment important în istoria noastră contemporană: se împlinesc 30 de ani de la prima sesiune a Senatului ales prin vot democratic, 30 de ani de când această instituție a noastră a devenit manifestarea autentică a voinței populare. O frumoasă cifră aniversară, care invită atât la retrospecție, cât și la introspecție, dar mai ales la prospecție.

Deși contextul actual mă împiedică să fiu alături de voi în persoană, am răspuns invitației domnului președinte Cazanciuc și sunt de aici, de la sediul NATO din Bruxelles, cu toată inima, alături de voi, sărbătorind realizările noastre istorice din acești ultimi 30 de ani și pregătind țara pentru viitor.

Doamnelor și domnilor,

Membrii Parlamentului joacă un rol cheie în stabilirea direcțiilor strategice ale oricărei țări, și România nu face excepție. Diplomația parlamentară are un rol extrem de important în susținerea obiectivelor de politică externă și de securitate ale națiunii noastre.

Ca fost președinte al Senatului, ministru de externe al României și actual secretar general al NATO, permiteți-mi, așadar, să vă mulțumesc dumneavoastră, parlamentarilor români actuali și din legislaturile anterioare, din tot spectrul politic, pentru sprijinul constant acordat parcursului României

pe calea euroatlanticismului. Ați avut și aveți un aport consistent din perioada de preaderare, în perioada de postaderare și, nu în ultimul rând, în formate precum Adunarea Parlamentară NATO, unde cauza României a fost întotdeauna susținută cu tărie și profesionalism.

Am avut privilegiul să vă fiu coleg pentru 12 ani, ca senator, ca președinte de comisie și președinte al Senatului, și sunt mândru de aceste eforturi ale noastre de a transforma instituția într-una mai eficientă și mai transparentă. Sunt mândru de aceste succese și de încăpățânarea noastră de a transforma instituția într-una cu adevărat occidentală, aducătoare de echilibru și înțelepciune într-un mediu politic agitat.

Îmi aduc aminte cu mare drag de un moment important, de discursul Regelui Mihai în plenul reunit, în 2011, și spunea atunci Regele Mihai: „Mersul României europene de astăzi are ca fundament existența Parlamentului. Drumul nostru ireversibil către Uniunea Europeană și NATO nu ar fi fost posibil fără acțiunea întru libertate și democrație a Legislativului românesc de după anul 1989. Dar politica este o sabie cu două tăișuri. Ea garantează democrația și libertățile, dacă este practică în respectul legii și al instituțiilor.”

Aniversăm astăzi 30 de ani de profundă transformare a întregului nostru sistem politic, socioeconomic și a direcției strategice a României. Trei decenii de când România a intrat într-un nou capitol al istoriei sale, evadând din întunericul în care un regim totalitar ne-a ținut captivi.

Alegerea drumului integrării euroatlantice a fost una corectă și benefică, un efort gigantic, inegal în calitate și rezultate, dar consecvent ideii fundamentale a ctitoriei democratice, a domniei legii, a controlului reciproc între puterile statului, a libertății individuale, economice și a mediului civic și, da, a integrării euroatlantice a României.

Devenirea, de prea multe ori, convulsivă a națiunii noastre de-a lungul istoriei... și înaintașii noștri, ctitori ai României moderne, ne sunt martori că, de foarte multe ori, ceea ce părea să fie o construcție solidă era fie o formă fără fond, fie era construită pe nisipurile mișcătoare ale istoriei, ale geografiei și luptei pentru supremație între marile puteri. Însă, niciodată, niciodată în istoria frământată a României nu am avut parte de un moment istoric mai favorabil. Astăzi vedem roadele efortului nostru: ancorați solid în NATO și Uniunea Europeană, în familia democrațiilor occidentale de care am fost separați atâta amar de vreme, putem continua să construim – să construim cu mai multă încredere un viitor mai bun și mai prosper pentru toți românii. Facem parte dintr-o familie unică de țări care împărtășesc aceleași valori fundamentale și cooperează pentru a le proteja. A venit, poate, clipa să-i spunem meșterului Manole să-și găsească alte meleaguri pentru năruirea rituală a ctitoriilor noastre și că am învățat să construim temeinic, serios și pe termen lung.

Experimentăm o hiperaccelerare a istoriei și mutații profunde ale cadrului geopolitic internațional. Acest context fluid, impredictibil amplifică provocările cu care deja ne confruntăm: o Rusie mai asertivă, un echilibru geopolitic în schimbare, amenințări cibernetice și hibride, utilizarea noilor tehnologii în scopuri perturbatoare, instabilitate în Orientul Mijlociu și în Africa de Nord, o amenințare teroristă continuă, și acum, colac peste pupăză, o pandemie care adaugă o criză sanitară unei foarte probabile crize economice, cu multe efecte la nivel geopolitic și geoeconomic.

Este un moment în care vom fi obligați să testăm eficacitatea și relevanța sistemelor noastre de guvernare democratică. În timp ce regimurile democratice par uneori în defensivă, regimuri autoritare încearcă să producă și să convingă cetățenii de un contranarativ care încearcă să pună sub semnul întrebării valorile noastre democratice, și acestea sunt puse pentru prima oară în 30 de ani sub o presiune fără precedent. Dar, ca parte organică a Vestului politic, vom reuși să apărăm cauza democrației și să asigurăm un lung ciclu de progres, pace și securitate pentru România și pentru națiunile noastre.

După despărțirea de trecutul totalitar, toate partidele noastre politice, indiferent de ideologie, au știut să-și unească forțele pentru a atinge acest obiectiv comun: integrarea euroatlantică. Acum, criza COVID-19 ne aduce din nou într-un moment în care trebuie să asumăm noi obiective la nivel de stat, de comunitate, de alianță, de Uniune Europeană. Trebuie să revitalizăm în mod transpartinic energia inovatoare a politicii și să internalizăm și să instituționalizăm voința politică de a continua să asumăm obiective ambițioase pentru întărirea și protejarea societății noastre. Doar așa vom reuși să fim mai puternici.

Dragi colegi,

Dragi prieteni,

Puterea instituțiilor noastre naționale și euroatlantice pornește de la noi. Așa cum, în NATO, România este un furnizor credibil, serios și apreciat de securitate și suntem un jucător activ în dezbaterile cu privire la viitorul lumii euroatlantice, România trebuie să continue să participe activ, cu idei, cu proiecte, cu ambiție și viziune, la proiectul european, la evoluțiile din spațiul nostru euroatlantic.

Într-o lume mai imprevizibilă decât oricând, obiectivul nostru comun de astăzi trebuie să fie să investim în acele valori care ne țin împreună, în permanenta lor adaptare, relevanță și eficacitate, să le consolidăm, să le facem mai rezistente la șocuri și amenințări, mai reziliente, mai puternice, pentru încă 30 ani, pentru încă un lung ciclu de pace și de stabilitate în istoria României, așa cum nu am avut niciodată în lunga noastră carte de istorie, astfel încât să putem să prevenim, să anulăm și să contracarăm orice amenințare, orice provocare, de oriunde ar veni ea.

La mijlocul secolului al XIX-lea, Nicolae Bălcescu a spus: „Puterea românilor stă în instituțiile lor”. Cuvintele sale sunt la fel de adevărate acum, ca și atunci.

Celor adunați aici, celor care, la fel ca și mine, ați condus această instituție, tuturor parlamentarilor români, vă adresez rugămintea de a nu uita că avem cu toții o datorie față de această instituție pe care am slujit-o și față de țara noastră. Va trebui să continuăm să sprijinim acest for politic, această expresie vibrantă a democrației și a valențelor euroatlantice ale României. Este responsabilitatea fiecăruia dintre noi să le apărăm și să investim în aceste valori în fiecare zi, iar prima obligație a liderilor politici este de a întări reziliența democratică a națiunii și să recâștigăm... un drum lung și anevoios de recâștigare a încrederii românilor în instituțiile democrației, în Parlament și în autoritățile publice din țara noastră.

În acest ceas aniversar, „La mulți ani!” Senatului democratic al României și un cuvânt de apreciere și de respect celor care și-au adus contribuția la o Românie mai democratică și cu adevărat ancorată în Occidentul democratic.

La mulți ani!

Domnul Robert-Marius Cazanciuc:

Mulțumesc foarte mult domnului președinte Mircea Geoană.

Ne-a reamintit de faptul că în acești ani pare într-adevăr că integrarea în Uniunea Europeană și în NATO a reușit să adune toate energiile din plan național, să ne stabilim aceste două obiective comune atinse. Din păcate, pare că după Uniunea Europeană și NATO nu am reușit să conturăm un alt obiectiv atât de important încât să adune națiunea română în jurul lui, dar sunt convins că după ce o să treacă această pandemie sigur ne vom regăsi calea.

Sunt convins că cei 12 ani de mandat în Senat ai domnului Geoană și-au pus amprenta asupra omului politic Mircea Geoană, care astăzi, în mod cert, face cinste României în plan internațional.

Încă o dată, mulțumesc, domnule Geoană.

Stimați colegi,

Printr-un mesaj tot de la Bruxelles, îl avem în continuare pe domnul președinte Vasile Blaga, președinte al Senatului în 2011 – 2012.

Domnul Vasile Blaga – fost președinte al Senatului României:

Mulți ani înainte Senatului României!

Mă simt profund onorat să transmit acest mesaj astăzi, în calitate de fost președinte al Senatului.

La aniversarea celor 30 de ani de funcționare după Revoluție, putem spune că Senatul României a atins vârsta unei maturități depline. Desigur, standardele istoriei ar spune că 30 de ani nu sunt chiar mulți în democrație, dar au fost 30 de ani intenși, în care Senatul a pornit de la a învăța

democrația, de la a-și înțelege rolul esențial în funcționarea statului, până la a veghea la consolidarea valorilor democratice ale țării noastre.

Oamenii vin și pleacă, majoritățile politice se schimbă, dar ce trebuie să rămână neclintită este osatura statului, pe care este clădită democrația și din care Senatul este parte integrantă. Trebuie să facem cu toții onoare acestei instituții, care nu este nicidecum despre noi, foști sau actuali membri, ci despre a servi poporului român și intereselor sale fundamentale.

Prin urmare, urez astăzi Senatului României mulți ani înțelepți înainte! (*Aplauze.*)

Domnul Robert-Marius Cazanciuc:

Mulțumim domnului Vasile Blaga.

Domnia Sa a încercat să fie alături de noi. Din păcate, o schimbare de avion l-a împiedicat să fie astăzi prezent aici. Am vorbit de câteva ori, chiar și-ar fi dorit să fie prezent în plenul Senatului astăzi.

În continuare, îl invit la microfonul central pe domnul Petru Filip, vicepreședinte care a exercitat atribuțiile de președinte al Senatului în anul 2012.

Domnule Filip, vă rog, microfonul central.

Domnul Petru Filip – fost președinte interimar al Senatului României:

Mulțumesc, domnule președinte.

Domnule președinte Cazanciuc,

Domnilor președinți,

Doamnelor și domnilor senatori,

Sunt onorat de faptul că la acest moment aniversar am ocazia să spun câteva cuvinte despre democrație – democrația românească, pentru că democrația românească nu înseamnă numai evoluția Parlamentului.

Atunci când discutăm despre Senat, în general suntem tentați să discutăm despre modul în care noi vedem funcționarea Senatului, sau a Parlamentului în general, și a modului în care ne raportăm la modul în care ne facem treaba în interiorul Senatului, al Parlamentului. Dar atunci când discutăm despre democrație trebuie să ne referim și la partenerul nostru în democrație. Mă refer la cetățean.

Sigur, poate să spună cineva: domnule, cât este experiența democratică a României, reală? 1920, 1923 – 1938, între Constituția modernă a României și dictatura regală, după care intrăm într-o perioadă pe care o știți și revenim la democrație, în care începem să învățăm ce înseamnă democrația, noi ca instituție și societatea, respectiv cetățeanul, raportându-se la democrație prin prisma libertății, și de multe ori a libertății de a face ceea ce fiecare crede că poate să facă și are dreptul să facă, pentru că de fapt democrația înseamnă dictatura legii și nicidecum a face ceea ce crezi că ai vrea să faci. Sigur că

atunci când discuți despre democrație și instituții democratice te raportezi la modul sau ar trebui să ne raportăm la modul în care ne vede cetățeanul.

De ce spun că este un moment important astăzi – 30 de ani?

Șapte mandate. Nu vreau să revin la metafora Vechiului Testament cu cele șapte vaci grase, urmate de șapte vaci slabe, în limitele timpului, pentru că într-adevăr trăim un nou început, al unei alte realități, al unei alte „transformări” a unei democrații de tip reprezentativ, aflată într-o situație de „criză”, de găsire a unei căi reale a ceea ce înseamnă democrația în toate țările europene. Democrația de tip reprezentativ are o problemă în toate țările europene, nu numai în România.

Evident, îmi pun întrebarea... e adevărat că eu am început viața politică ca primar de Oradea, trei mandate, după aceea Parlamentul European și numai după aceea Senatul României, dar mă raportează la acel nivel de credibilitate pe care îl avem în fața cetățeanului. Ar trebui să avem curajul, ca partide și ca instituții ale democrației, să ne întrebăm: de ce suntem la coada clasamentului ca și credibilitate? Că suntem frumoși? Că suntem urâți? Că dăm legi bune? E o întrebare la care ar trebui să avem curajul să răspundem, să vedem care sunt variantele și ce ține de noi să aplicăm în transformarea sistemului legislativ românesc. Nu vorbesc de Constituție. Sigur, anumite lucruri țin de Constituție. Dar dacă credibilitatea este acolo unde este, această anatema nu se pune numai pe un partid, de culoare roșie sau de culoare albastră sau de culoare galbenă sau de culoare verde, se pune pe tot ce înseamnă spectru politic în România. Și sper că cei care astăzi fac politică și mâine vor dori să facă în continuare politică, în diferite demnități, vor dori să iasă pe stradă și oamenii să se raporteze la ei cu respect. Poate că nu toți, dar majoritatea, pentru că asta înseamnă democrație.

De aceea, cred că această discuție, această discuție colegială, până la urmă este una sau ar trebui să fie una încărcată atât de partea solemnă, cât și de cealaltă, a unei realități în care statul de drept în România și democrația românească există în acest moment. Poate că n-ar fi lipsit, domnule președinte, ca, sigur, mandatul următor – grupuri de reflexie, care înseamnă foarte mult din punct de vedere al discuțiilor libere. Vizavi de evoluția democrației și a sistemului democratic românesc, fac o paranteză. Aduceți-vă aminte că în 2008 a fost primul mandat în care parlamentarii au fost aleși prin vot direct. Sigur, nu era un vot perfect, dar era o legătură directă a cetățeanului cu cel pe care îl vota. A venit 2012. E adevărat, printr-o necorelare a celor două elemente de calcul matematic de respectare a reprezentativității, s-a depășit la Senat, de la 137, la 160 și ceva. Aduceți-vă aminte, au trebuit puse scaune suplimentare în această sală. Folosindu-se de această realitate, partidele au venit și au spus: nu, revenim la alegerea pe listă.

Îmi pun întrebarea: e bine? Cetățeanul este mulțumit că acum votează o listă, și nu o persoană, la care să se raporteze ulterior? Părerea mea este că e o greșeală. Dar e punctul meu de vedere, nu

înseamnă că el este cu putere de adevăr absolut. Deci sunt anumite lucruri care, repet, țin de judecarea onestă și corectă a ceea ce înseamnă evoluția democrației în România la moment de, după părerea mea, de cumpănă. Avem 30 de ani și intrăm într-o altă perioadă.

Închei cu mulțumirea, cu satisfacția că revăd colegi din fostele mandate, oameni de care mă leagă amintiri vechi din această zonă publică și sper că vom avea posibilitatea – și Cel de Sus ne va ajuta din punct de vedere al sănătății – să ne mai întâlnim, să ne putem saluta și să putem să ne aducem aminte cu bucurie de momentele pe care le-am trăit și cu încredere în trendul încă, sper eu, pozitiv pe care România, în afară de declarațiile de bune intenții, se va situa.

Vă mulțumesc.

Vă doresc sănătate, bucurie, succes în campanie, pentru cei care vor candida.

Și va fi un examen de credibilitate al clasei politice – sper că toată lumea este conștientă de acest lucru – și acel nivel de credibilitate va fi dat în primul rând de câți vor fi prezenți la vot.

Vă doresc încă o dată toate cele bune și să ne vedem cu bine.

Mulțumesc tare mult. (*Aplauze.*)

Domnul Robert-Marius Cazanciuc:

Mulțumesc, domnule președinte Petru Filip.

Deși pare aproape incredibil, în anul 2020 domnia legii pare încă un deziderat. Avem de luptat pentru a putea vorbi așezat despre domnia legii, indiferent de culoare politică, pentru că, într-adevăr, e foarte greu să le cerem oamenilor să respecte legea dacă noi, fie și prin atitudine politică, dăm sentimentul că suntem uneori, poate, mai presus de lege.

Îl invit în continuare pe domnul președinte Călin Popescu-Tăriceanu, președinte al Senatului în perioada 2014 – 2019.

Domnule Tăriceanu, am crezut că ați avut cel mai lung mandat, dar, într-adevăr, domnul Văcăroiu a avut mandate cât un cancelar al Germaniei, de aceea Germania este unde este, și noi l-am avut doar pe domnul Văcăroiu cu opt ani de zile. Așa că stabilitatea este una dintre cheile succesului și cinci ani de mandat au însemnat multe și pentru Senat.

Vă rog, domnule Tăriceanu.

Domnul Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu:

Vă mulțumesc mult, domnule președinte.

Da, constatarea este corectă, domnul Nicolae Văcăroiu, aici prezent, a fost cel mai longeviv președinte al Senatului, instituție care reprezintă în general, peste tot unde funcționează, un pilon de stabilitate în viața politică.

În fața mea, după cum vedeți, este o medalie aniversară. În 2014 am sărbătorit atunci 150 de ani de la înființarea Senatului. Sigur, am făcut un arc peste timp, peste perioada comunistă, când Senatul nu a funcționat. Astăzi marcăm 30 de ani de funcționare a Senatului României după căderea regimului comunist și putem spune, fără a greși, că instituția Senatului a trecut de perioada tinereții, în a doua sa viață, și intră cu avânt în anii maturității. Sper ca intrarea în al patrulea deceniu de existență va înlătura de asemenea orice fel de întrebare și orice intenție de a pune sub semnul întrebării existența acestei instituții. Este regretabil că Senatul a ajuns să fie folosit în scop propagandistic, pentru că doar așa trebuie citită tentativa de desființare a Senatului prin referendumul din 2009. Acel referendum a fost cea mai manipulatorie acțiune politică inițiată de un șef de stat – și mă refer aici la președintele Băsescu – și cel mai grav atac la democrație după Revoluția din decembrie.

Astăzi, existența Senatului nu este motivată doar de argumentul istoric, unul foarte puternic de altfel, ci și, mai ales, de necesitatea unei reprezentări cât mai bune a politicilor și comunităților regionale. Și am putea să ne inspirăm aici foarte bine din modelul francez și sper ca acest lucru să-l facem cu prilejul viitoarei revizuirii a Constituției, când mi-aș dori foarte mult să dăm un rol complementar și suplimentar Senatului. Mai ales că acest rol devine tot mai important, mă refer la rolul regiunilor, în actuala configurație a Uniunii Europene și este timpul să regăsim acest principiu și în nevoia de redefinire a rolului Senatului înspre o Cameră a reprezentanților regionali, cu rol în dezvoltarea regiunilor și a comunităților locale.

Doamnelor și domnilor colegi,

Am trecut și trecem împreună acum prin cel mai agresiv atac la adresa drepturilor și libertăților cetățeanului de după 1989. El a început cu asaltul procurorilor și serviciilor de informații asupra justiției și continuă, din păcate, acum sub umbrela luptei împotriva coronavirusului. De 10 ani românii sunt sub acest asalt de limitare a drepturilor lor, sub diferite motive, și cred că Senatul, împreună cu fratele mai mic, adică Camera Deputaților, trebuie să-și întărească rolul de garant al democrației și respectului pentru lege. Acum, mai mult ca oricând, trebuie să decidem dacă acceptăm să fim considerați, așa cum vor unii, o instituție cu rol mai degrabă decorativ sau ne afirmăm ca adevărați luptători pentru libertățile românilor.

Părerea mea o știți, pentru că ea este neschimbată de când am intrat în Parlament: nu există nimic mai important decât drepturile și libertățile individuale. Și cine ne spune că în numele luptei împotriva corupției sau a unui virus drepturile ne pot fi suspendate, greșește profund.

Am văzut pe net, circulă o zicere care îi este atribuită lui Winston Churchill. Nu știu dacă este a lui, dar morala este corectă. Confruntat cu lipsa de fonduri în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, ministrul de finanțe britanic vine la Churchill și îi propune, nemaifiind bani în vistierie, să

taie bani de la cultură și atunci Churchill i-ar fi răspuns: „Dacă trebuie să renunțăm la cultură, atunci pentru ce mai merită să luptăm?” Ei bine, aplicat la ceea ce se întâmplă, în România întrebarea ar suna așa: dacă renunțăm de bunăvoie la drepturile și libertățile noastre, pentru ce mai merită să trăim?

Dragi colegi,

Vă invit să nu dăm înapoi, vă îndemn să nu rămânem spectatori la aceste excese și să nu le găsim scuze, pentru că nici românii și nici istoria nu ne vor ierta.

La mulți ani Senatului României! (*Aplauze.*)

Domnul Robert-Marius Cazanciuc:

Mulțumesc domnului președinte Călin Popescu-Tăriceanu, într-adevăr, un apărător fervent al drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor.

Domnule președinte Tăriceanu, cred că și ministrul Churchill ar fi mândru de noi astăzi, pentru că în sala de plen a Senatului se află doi miniștri ai culturii, domnul Ionuț Vulpescu și domnul Lucian Romașcanu. Deci probabil nu întâmplător sunt astăzi aici cu noi, ca parte a identității noastre naționale.

În continuare, îl invit la microfonul central pe domnul Teodor-Viorel Meleşcanu, președinte al Senatului în perioada 2019 – 2020.

Domnul Teodor-Viorel Meleşcanu:

Mulțumesc foarte mult.

Domnule președinte,

Vreau, în primul rând, să vă exprim mulțumirile mele pentru excelenta idee de a organiza acest eveniment, un eveniment care are capacitatea de a ne mobiliza pe toți cei care activăm în cadrul Senatului.

Aș vrea să spun că totuși eu am, față de domnul președinte *illo tempore* Cazanciuc, am o anumită, un anumit avantaj și o anumită deficiență. Deficiența este aceea că tot ceea ce a fost inteligent de spus a fost spus de cei care au prezentat înaintea mea scurte alocuțiuni. De aceea, aș vrea doar să mă mărginesc la câteva lucruri extrem de simple.

Vorbim de crearea Senatului, într-adevăr o decizie de forță a domnitorului Alexandru Ioan Cuza, care, la 6 decembrie 1864, a pus în funcțiune Senatul României. Dar aș vrea să precizez că Senatul din acea perioadă era un corp ponderator, și nu un corp care face parte din Parlamentul ca atare. Pentru a ridica moralul celor care sunt aici președinți și reprezintă... vreau să vă spun că președintele Senatului, așa cum a fost făcut de Alexandru Ioan Cuza și acceptat, în 1866, la Constituție, președintele era mitropolitul Principatelor Române. Deci vedeți foarte bine că sunteți oameni care călcați pe urme foarte importante.

În legătură cu evoluția, sigur, au fost foarte multe sincope, a fost și o evoluție foarte interesantă, însă ideea de corp ponderator nu a mai fost înscrisă în niciun fel în documentele care se ocupă de funcționarea Senatului. N-aș vrea însă să credeți că nu există totuși anumite lucruri care dau un sens foarte clar în ceea ce privește activitatea Senatului. În calitate de Cameră decizională pentru teme foarte importante, cum ar fi politica externă, ratificarea tratatelor și altele, evident că Senatul are un rol important în activitatea noastră.

În calitate de senatori, sigur că suntem, cred eu, foarte mult impresionați de sentimentele pe care le avem, de ideile pe care le colectăm de la cei care ne-au votat și aș vrea să vă spun foarte sincer că, din punctul meu de vedere, trebuie să trecem și de sentimente, și de iluzii și să ne concentrăm asupra acelor teme care răspund cu adevărat problemelor cetățenilor români.

Vreau să vă mai spun, să adaug în continuare că există o regulă de aur a democrației. Regula de aur a democrației este foarte simplă: majoritatea decide, opoziția, sau minoritatea, se exprimă. Aceasta nu înseamnă însă că atunci când ai o majoritate poți să treci peste orice se exprimă din altă parte. De aceea, din punctul meu de vedere, cheia succesului în activitatea Senatului este cu adevărat capacitatea noastră de a ne consulta, indiferent dacă suntem într-o parte sau în alta a sălii, de a negocia, pentru a face cu adevărat lucruri care să se reflecte în viața mai bună de zi cu zi a cetățenilor.

Vreau să vă spun că vă mulțumesc tuturor celor care ați luat cuvântul, am ascultat cu foarte mare atenție, de la Războiul de Independență până la ziua de astăzi. Vreau să vă spun totuși că, din punctul meu de vedere, nu cred că am fi reușit să facem ceea ce am reușit cât de cât să construim dacă nu am fi fost sprijiniți de un corp de funcționari ai Parlamentului. Și mă refer mai ales la conducerea acestui corp – e și Izabela Chencian aici, în sală – și vreau să vă adresez cele mai sincere mulțumiri din partea mea pentru ajutorul pe care mi l-ați dat în perioada mandatului meu.

Singurul lucru cu care aș vrea să închei la ora actuală este speranța mea și dorința să ne revedem la a 50-a aniversare toți care suntem astăzi prezenți.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Robert-Marius Cazanciuc:

Mulțumim domnului președinte Teodor Meleșcanu.

Ca de obicei, elegant în vorbă și în port. Dacă ar fi să mă gândesc doar la port, vă invidiez pentru masca fashion. Poate ne dați furnizorul după.

Stimați colegi,

Înainte de a vă invita la o fotografie de grup aici, în sală, o să mergem ulterior în foaier pentru a participa la lansarea plicului aniversar al evenimentului, împreună cu trei parteneri tradiționali, aș

spune, ai României, nu doar ai Senatului, după 1989. Și aici mă refer la Romfilatelia, Agerpres și Radioul public, alături de, evident, Televiziunea Română.

Mai mulți dintre dumneavoastră ați făcut referiri la ceea ce s-ar putea face în perioada următoare, cum am putea valorifica experiențele dumneavoastră și ale acestor 30 de ani de democrație postdecembristă. Domnul Văcăroiu a făcut cumva referire, domnul Filip, domnul Tăriceanu. Poate n-ar fi rău ca într-un anumit format să reușim să-i adunăm pe toți cei care, de la tribuna Senatului României, au avut de spus lucruri de-a lungul timpului și au în continuare energia să spună lucruri celor care vor să audă. Și poate și în felul acesta reușim în timp să revenim la acea bucurie a dezbaterilor parlamentare din anii '90 și în felul ăsta să dăm un contur cu adevărat speranței românilor de a trăi cu bucurie în țara lor.

Stimați colegi,

Declar închisă ședința solemnă dedicată marcării a 30 de ani de Senat postdecembrist.

Vă mulțumesc foarte mult. (*Aplauze.*)

Ședința s-a încheiat la ora 13.29.